

*Voor mijn broer Jan, zijn vrouw Margo,
hun kinderen en kleinkinderen*

*Voor mijn zus Annemarie, haar man Kees,
hun kinderen en kleinkinderen*

*Ter nagedachtenis aan onze ouders Joop Steggink (1918-1976)
en Paula Boerrigter (1921-2011)*

Joop - 24 juni 1976

Op de dag van Joops begrafenis vielen de mussen dood van het dak. De kleine, donker geklede stoet die hem op zijn laatste tocht begeleidde, vond verkoeling in de sobere zijbeuk van de kerk. Smalle ramen lieten repen zonlicht door, dikke bakstenen muren temperden de hitte. De kist stond al op zijn plek, vlakbij het altaar. Witte bloemen op de deksel. Naar de wens van zijn vrouw geen rijdende katafalk over de vloer van grijze flagstones. Een akelig geluid, vond ze. Net een rijdende trein, met een dood lichaam.

Drie dagen eerder was hij gestorven. Zomaar, in de nacht van zondag op maandag. Zijn aktetas stond zoals altijd klaar in de gang. De tredmolen van het bestaan was nog gewoon in bedrijf. Maandag, werkdag. Hij was pas zevenenvijftig, maar toch al oud van lichaam en geest. Haast opgebrand, smeulend, klagend, met af en toe, vooral eigenlijk de laatste tijd, een kleine opleving.

Die nacht kwam overal een einde aan: aan de illusies van ooit en aan de mislukking, aan de dromen en aan de demonen, aan de hoop en aan de angst. Om een uur of twee moest hij naar het toilet. Plussen. En dat was het laatste wat hij deed. Zijn hart stond stil en hij was dood.

"Geen gemakkelijke mens", typeerde de pastor hem, "niet voor zichzelf en niet voor anderen. Geen bourgondiër, maar een mens met een last."

In de banken verzonk ieder in eigen gedachten: zijn vrouw, zijn kinderen, familie, buurtgenoten, collega's van het bedrijf waar hij werkte. Maar hun weten was beperkt, hun kennis schoot tekort.

Het kleine begrafenischoor zong:

"Blijf mij nabij, wanneer het avond is,